

SZOCIÁLIS ISMERETEK
KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI VIZSGA
MINTAFELADATOK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

MINTATÉTEL**1. tétel****A feladat**

**Mutassa be a családi életciklusokat, az életút szakaszait és jellemezze azokat!
Ismertesse a családi életciklusok változásának okait!**

Mutassa be a témakört az alábbi szempontok alapján:

- A család, mint kapcsolatok rendszere
- Az életciklus fogalma, a családi életciklusok változásának okai
- A családi életciklus lépései Eric Erikson nyomán
- A családi élet, változások folyamata, fejlődési sajátosságai
- A család támogató és károsító hatásai, jellemzői
- A család diszfunkciós működése – a család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás
- A családokat segítő szociális tevékenységek

B feladat

Ismertesse az egészség gondozás, az egészségkultúra, az egészségtudatos magatartás jellemzőit, a prevenció lehetőségeit, a legfontosabb népegészségügyi intézkedéseket!

Mutassa be a témakört az alábbi szempontok alapján:

- A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel, az egészséget befolyásoló tényezők
- A legfontosabb prevenció és népegészségügyi intézkedések
- Az egészségtudatos gondolkodás családi és társadalmi hatása
- Az egészségtudatos-magatartás fő tényezői, az egyének számára az egészség megőrzésével és fejlesztésével kapcsolatos lehetőségek megismerése, az egyéni felelősség az egészségi állapotáért
- Életkor és nemek szerinti kötelező, ajánlott, valamint önkéntesen igénybe vehető szűrővizsgálatok. A magyarországi oltási rend jellemzői
- A népesség (lakosság) egészségi állapotának mutatói, a leggyakoribb népbetegségnek számító krónikus megbetegedések
- A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek

A tételhez használható segédeszköz: nincs szükség segédeszközre

MINTATÉTEL ÉRTÉKELÉSE

1. tétel

A feladat

**Mutassa be a családi életciklusokat, az életút szakaszait és jellemezze azokat!
Ismertesse a családi életciklusok változásának okait!**

Mutassa be a témakört az alábbi szempontok alapján:

- A család, mint kapcsolatok rendszere
- Az életciklus fogalma, a családi életciklusok változásának okai
- A családi életciklus lépései Eric Erikson nyomán
- A családi élet, változások folyamata, fejlődési sajátosságai
- A család támogató és károsító hatásai, jellemzői
- A család diszfunkciós működése – a család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás
- A családokat segítő szociális tevékenységek

A tételhez használható segédeszköz: nincs szükség segédeszközre

Az A feladat értékelése:

Szempontok, kompetenciák	Maximális pontszám
Feladat megértése, a lényeg kiemelése, logikusan felépített szabatos előadásmód:	2 pont
Tartalmi összetevők:	20 pont
- A család - mint dinamikus egység – változásának, fejlődési fázisainak, működésének sokrétű, példákkal való bemutatása; ismereteit megfelelően alkalmazza, a problémát komplexen értelmezi.	3 pont
- A szakmai alapfogalmak pontos ismerete: család, családmag, életciklus, háztartás, házasságtípusok. - Eriksonpszichoszociális fejlődési modelljének szakaszait, jellemzőit megfelelően alkalmazza. - Jogszabályok ismerete, a családon belüli emberi méltóság megőrzésére; a családban elkövetett erőszak büntethetősége.	6 pont
- Tények, jelenségek, folyamatok, összefüggések ismerete, holisztikus értelmezése, magyarázása a családok működésének sokrétű bemutatása során; a problémamegoldás rendszerének adekvát értelmezése, alkalmazása. A családi életciklusokban bekövetkező változások egyértelműen a demográfiai történések következményei. - Az életciklus változásaiból adódó problémákat feltáró értelmezés. A családszerkezet - a különböző típusokban kimutatható	6 pont

---

előnyöknek és hátrányoknak, támaszoknak és problémaforrásoknak a humán ökörendszerben történő értelmezése.	
- A szakmai értékek és az etikai szabályok szerinti problémaértelmezés és megoldáskeresés. A családokat segítő szociális tevékenységekben az előítélet-mentes, toleráns szemlélet, mások emberi méltóságának, szabadságának tiszteletben tartása, a forrásokhoz való hozzájutás egyenlő jogának elismerése.	5 pont
Szakmai nyelv alkalmazása:	3 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont

B feladat

Ismertesse az egészséggondozás, az egészségkultúra, az egészségtudatos magatartás jellemzőit, a prevenció lehetőségeit, a legfontosabb népegészségügyi intézkedéseket!

Mutassa be a témakört az alábbi szempontok alapján:

- A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel, az egészséget befolyásoló tényezők
- A legfontosabb prevenció és népegészségügyi intézkedések
- Az egészségtudatos gondolkodás családi és társadalmi hatása
- Az egészségtudatos-magatartás fő tényezői, az egyének számára az egészség megőrzésével és fejlesztésével kapcsolatos lehetőségek megismerése, az egyéni felelősség az egészségi állapotáért
- Életkor és nemek szerinti kötelező, ajánlott, valamint önkéntesen igénybe vehető szűrővizsgálatok. A magyarországi oltási rend jellemzői
- A népesség (lakosság) egészségi állapotának mutatói, a leggyakoribb népbetegségeknek számító krónikus megbetegedések
- A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek

A tételhez használható segédeszköz: nincs szükség segédeszközre

A B feladat értékelése:

Szempontok, kompetenciák	Maximális pontszám
Feladat megértése, a lényeg kiemelése, logikusan felépített szabatos előadásmód:	2 pont
Tartalmi összetevők:	20 pont
- Az egyének egészségi állapotuk, családi kockázati tényezőik, öröklődő betegségeik vagy hajlamosító állapotaik pontos ismeretével megelőzhetik a betegségek kialakulását, növelhetik a várható élettartamukat. Ismeretei és tapasztalatai alapján értelmezése, hogy a társadalmi-gazdasági helyzet szerinti különbségek, a szegénység, az idősebb életkor növeli a betegségek kockázatát, példákkal is alátámasztja.	4 pont
Az egészségkultúra, egészséggondozás, egészségnevelés, prevenció fogalmának, valamint annak ismerete, hogy az egészség és a betegség hogyan függ össze az életkorral, a társadalmi helyzettel és az életmóddal. Tájékozott az életkorokhoz kötött (6-18 év kötelező, 21 év felett ajánlott) valamint az önkéntes és a nemekhez kötött szűrővizsgálatokról.	6 pont
Az egészségkultúra, egészséggondozás, egészségnevelés fogalmának, valamint annak ismerete, hogy az egészség és a betegség, az egészségügyi egyenlőtlenségek hogyan függnek össze az életkorral, a foglalkoztatási és munkakörülmények a	6 pont

<p>társadalmi helyzettel és az életmóddal.</p> <p>Tájékozott a népesség egészségi állapotának mutatóról, a nemek szerinti átlagéletkorról, a népegészségügyi célú, célzott szűrővizsgálatokról, a legfontosabb népegészségügyi programokról. A népbetegségek számító krónikus megbetegedések és okainak, továbbá a leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségeknek, valamint az ezek megelőzését szolgáló magyarországi oltási rend jellemzőinek ismerete.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Kifejti, hogy az egészségügyi politikában prioritást élvez az egészséggel kapcsolatos műveltség megszerzése, a megelőzés, a gyermekek egészségügyi esélyegyenlősége, a várandós anyák egészsége, annak értelmezése, hogy mindenki felelősséggel tartozik a saját egészségi állapotáért. - A szakmai értékek és az etikai szabályok szerinti problémaértelmezés és megoldáskeresés: az előítélet-mentes, toleráns szemlélet, mások emberi méltóságának, szabadságának tiszteletben tartása, a forrásokhoz való hozzájutás egyenlő jogának elismerése jellemezi a téma kifejtését. 	4 pont
Szakmai nyelv alkalmazása:	3 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont